

ญี่ปุ่นกำหนดให้ต้องแสดงเอกสารยืนยันแหล่งที่มาของสัตว์น้ำว่าไม่ได้มาจากการทำประมงไอยูยู ประกอบการนำเข้าสินค้าสัตว์น้ำ

ด้วยทบวงประมงญี่ปุ่น (Fisheries Agency of Japan) ได้ออกกฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมการทำประมงผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน และไร้การควบคุม (IUU Fishing) และกำหนดแผนงานเอกสารการจับสัตว์น้ำ (Catch Documentation Scheme; CDS) ซึ่งญี่ปุ่นได้พัฒนารูปแบบที่สอดคล้องกับสหภาพยุโรป โดยกำหนดให้สินค้าสัตว์น้ำที่นำเข้าไปยังญี่ปุ่นจะต้องมีเอกสารยืนยันแหล่งที่มาของสัตว์น้ำว่าไม่ได้มาจากการทำประมงผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน และไร้การควบคุม (IUU Fishing) ได้แก่ ใบรับรองการจับสัตว์น้ำ (Catch Certificate) ซึ่งออกโดยประเทศเจ้าของธงเรือ และหากสินค้าสัตว์น้ำถูกส่งออกมาจากประเทศที่สาม ซึ่งไม่ใช่ประเทศเจ้าของธงเรือ จะต้องมีการเพิ่มเติมได้แก่ ใบรับรองการแปรรูปสัตว์น้ำ (Processing Statement) ซึ่งออกโดยประเทศที่สามที่มีการแปรรูปสัตว์น้ำก่อนส่งออกไปยังญี่ปุ่น หรือเอกสารรับรองว่าสินค้าสัตว์น้ำไม่ได้ผ่านการดำเนินการใด ๆ นอกเหนือจากนำขึ้นจากเรือ ขนลงเรือ โดยสินค้าสัตว์น้ำได้รับการรักษาให้อยู่ในสภาพที่ดีและคงสภาพเดิม ซึ่งออกโดยประเทศที่สามที่เก็บรักษาสินค้าสัตว์น้ำก่อนส่งออกไปยังญี่ปุ่น โดยกฎหมายนี้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๖๕ เป็นต้นไป

แผนงานเอกสารการจับสัตว์น้ำ (Catch Documentation Scheme; CDS) ของญี่ปุ่น กำหนดใช้กับสัตว์น้ำบางชนิด ดังนี้

- หมึก ได้แก่ หมึกกล้วยและหมึกกระดอง (Squid and Cuttlefish)
- ปลา ได้แก่ Pacific saury (*Cololabis* spp.), Mackerel (*Scomber* spp.) และ Sardine (*Sardinops* spp.)

ทั้งนี้ ญี่ปุ่นจะประกาศรายชื่อประเทศที่มีมาตรการควบคุมการทำประมงไอยูยูเพื่ออนุญาตให้นำเข้าสินค้าประมงได้ โดยประเทศคู่ค้าต้องเสนอมาตรการควบคุมการทำประมงไอยูยูต่อญี่ปุ่นเพื่อใช้ประกอบการพิจารณาประกาศรายชื่อต่อไป ขณะนี้กรมประมงอยู่ระหว่างจัดทำมาตรการควบคุมฯ ของไทย เสนอญี่ปุ่นพิจารณาเพื่อประกาศให้ประเทศไทยอยู่ในบัญชีรายชื่อประเทศที่ญี่ปุ่นอนุญาตให้นำเข้าสินค้าประมง

เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมสำหรับโรงงานแปรรูปสัตว์น้ำที่ประสงค์จะขอเอกสารยืนยันแหล่งที่มาของสัตว์น้ำว่าไม่ได้มาจากการทำประมงไอยูยู เช่น ใบรับรองการจับสัตว์น้ำ (Catch Certificate) ใบรับรองการแปรรูปสัตว์น้ำ (Processing Statement) เพื่อประกอบการนำเข้าสินค้าสัตว์น้ำไปยังญี่ปุ่น กรมประมงขอแจ้งแนวทางปฏิบัติเบื้องต้น ดังนี้

๑. โรงงานที่อยู่ในบัญชีรายชื่อการรับรองด้านสุขอนามัยของกรมประมง
 - ๑.๑ ผ่านการตรวจรับรองระบบตรวจสอบย้อนกลับจากกรมประมง
 - ๑.๒ เข้าใช้งานระบบอิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่ ระบบตรวจสอบย้อนกลับสำหรับสัตว์น้ำที่จับโดยเรือประมงไทย (Thai Flagged Catch Certification System) และ/หรือระบบตรวจสอบย้อนกลับสำหรับสัตว์น้ำนำเข้า (PSM linked and Processing Statement System) ขณะนี้ กรมประมงอยู่ระหว่างปรับปรุงระบบอิเล็กทรอนิกส์เพื่อรองรับการออกเอกสารฯ สำหรับสินค้าที่จะนำเข้าญี่ปุ่น
๒. โรงงานที่ไม่อยู่ในบัญชีรายชื่อการรับรองด้านสุขอนามัยของกรมประมง
 - ๒.๑ ยื่นขอขึ้นบัญชีรายชื่อกับกรมประมง โดยแสดงใบอนุญาตผลิตอาหารที่ได้รับจากสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา กระทรวงสาธารณสุข

๒.๒ จัดทำระบบตรวจสอบย้อนกลับตามประกาศกรมประมง เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการในการจัดทำหลักฐานเพื่อการสืบค้นของผู้ผลิตผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำหรือแปรรูปสัตว์น้ำ พ.ศ. ๒๕๕๘ และผ่านการตรวจรับรองระบบตรวจสอบย้อนกลับจากกรมประมง เพื่อแสดงว่าสินค้าสัตว์น้ำที่โรงงานผลิตและส่งออกไปยังญี่ปุ่นไม่ได้มาจากการทำประมงไอยูยู

๒.๓ ใช้ใช้งานระบบอิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่ ระบบตรวจสอบย้อนกลับสำหรับสัตว์น้ำที่จับ โดยเรือประมงไทย (Thai Flagged Catch Certification System) และ/หรือระบบตรวจสอบย้อนกลับ สำหรับสัตว์น้ำนำเข้า (PSM linked and Processing Statement System) ขณะนี้ กรมประมงอยู่ระหว่าง ปรับปรุงระบบอิเล็กทรอนิกส์เพื่อรองรับการออกเอกสารฯ สำหรับสินค้าที่จะนำเข้าญี่ปุ่น

๒.๔ โรงงานสามารถยื่นขอขึ้นบัญชีรายชื่อและขอการรับรองระบบตรวจสอบย้อนกลับ ณ หน่วยงานดังต่อไปนี้

๒.๔.๑ โรงงานที่มีที่ตั้งที่จังหวัดสมุทรสงคราม สมุทรสาคร นครปฐม ราชบุรี เพชรบุรี กาญจนบุรี และประจวบคีรีขันธ์ ติดต่อศูนย์วิจัยและตรวจสอบคุณภาพสินค้าประมงสมุทรสาคร ที่ตั้ง ๑๒๗ หมู่ ๘ ต. โคกขาม อ. เมือง จ. สมุทรสาคร ๗๔๐๐๐ โทรศัพท์ ๐ ๓๔๔๕ ๗๔๒๔, ๐ ๓๔๘๖ ๑๕๑๓-๑๕ ต่อ ๓๐๗, ๔๐๕-๔๐๖ และ ๐ ๓๔๘๖ ๑๕๑๑ โทรสาร ๐ ๓๔๔๕ ๗๔๒๓

๒.๔.๒ โรงงานที่มีที่ตั้งที่จังหวัดชุมพร ระนอง พังงา กระบี่ ภูเก็ต สุราษฎร์ธานี และ นครศรีธรรมราช ติดต่อศูนย์วิจัยและตรวจสอบคุณภาพสินค้าประมงสุราษฎร์ธานี ที่ตั้ง ๒๐/๖๒ หมู่ ๗ ต. ท่าข้าม อ. พุนพิน จ. สุราษฎร์ธานี ๘๔๑๓๐ โทรศัพท์ ๐ ๗๗๓๑ ๐๗๒๘, ๐ ๗๗๓๑ ๐๘๔๕ และ ๐ ๗๗๓๘ ๐๖๖๐ โทรสาร ๐ ๗๗๓๑ ๐๘๘๘

๒.๔.๓ โรงงานที่มีที่ตั้งที่จังหวัดสงขลา พัทลุง ตรัง สตูล ปัตตานี ยะลา และ นราธิวาส ติดต่อศูนย์วิจัยและตรวจสอบคุณภาพสินค้าประมงสงขลา ที่ตั้ง ๗๙/๒ ถ. วิเชียรชม ต. บ่อয়ง อ. เมือง จ. สงขลา ๙๐๐๐๐ โทรศัพท์ ๐ ๗๔๓๑ ๒๐๓๗ โทรสาร ๐ ๗๔๓๑ ๔๗๙๗

๒.๔.๔ โรงงานที่มีที่ตั้งที่จังหวัดนอกจากที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น ติดต่อกลุ่มตรวจ ประเมินระบบคุณภาพแหล่งแปรรูป กองตรวจสอบคุณภาพสินค้าประมง กรมประมง อาคารปรีดา กรรณสูต เกษตรกลาง จตุจักร กรุงเทพฯ ๑๐๙๐๐ โทรศัพท์ ๐ ๒๕๕๘ ๐๑๔๒ และ ๐ ๒๕๖๒ ๐๖๐๐-๑๕ ต่อ ๑๓๔๐๖-๗ โทรสาร ๐ ๒๕๕๘ ๐๑๔๒

ทั้งนี้ กรมประมงอยู่ระหว่างจัดทำขั้นตอนปฏิบัติสำหรับโรงงานในการยื่นขอเอกสารยืนยัน แหล่งที่มาของสัตว์น้ำว่าไม่ได้มาจากการทำประมงไอยูยูเพื่อใช้ประกอบการนำเข้าสินค้าสัตว์น้ำที่ญี่ปุ่น และ หากได้รับทราบความก้าวหน้าจากญี่ปุ่นแล้ว จะแจ้งรายละเอียดขั้นตอนปฏิบัติในการขอเอกสารฯ ให้โรงงาน ทราบ ต่อไป